

Sähköekosysteemi, yhteinen tulevaisuutemme

Suomen sähkönkäyttäjien
viesti hallitusohjelmaan

Kilpailukykyinen ja luotettava sähkön kokonaishinta mahdollistaa uudet investoinnit Suomeen

Sähköistyminen on megatrendi taistelussa ilmakehän hiilidioksidien vähentämiseksi. CO₂-vapaan sähkön käyttö lisääntyy, sillä vain se mahdollistaa CO₂-neutraalien tuotteiden valmistamisen, palvelujen tuottamisen ja kiertotalouden eri ratkaisut Suomessa ja EU:ssa.

Sähkön hinnasta on tehtävä Suomessa kilpailukykyinen ja luotettava. Tämä mahdollistaa uuden sukupolven ympäristöystävällisten investointien saamisen Suomeen. Sähkön tuotanto ei ole ongelma, sillä sen kasvupotentiaali on Suomessa hyvin suuri. Kestävä energiapolitiikka on tulevaisuudessa sähkökäyttäjän puhtaita investointeja tukevaa sähköpolitiikkaa. Tarvitaan paradigman muutos, jossa sähkömarkkinan kehitystarpeiden määrittelyssä käyttäjänäkökulma nostetaan keskeiseksi ajuriksi.

Suomen sähkökäyttäjät ehdottaa kirjattavaksi hallitusohjelmaan erillistä

1) nimettyä vastuutahoa vihreän siirtymän edistämiseksi, parantamaan kilpailukykyistä toimintaympäristöä Suomessa sekä alentamaan hallinnollisia esteitä, jotta vihreän siirtymän edellyttämät ilmastoystävälliset korkean jalostusarvon uus- ja korvausinvestoinnit tehdään Suomeen.

Suomen sähkökäyttäjät peräänkuuluttaa oikeita päätöksiä sähköpolitiikassa, jotta kansakuntamme menestymisen mahdollisuudet voidaan taata. Oikeat poliittiset päätökset parantavat Suomen kilpailukykyä ja työpaikkojen säilymistä sekä helpottavat kansalaisten sujuvaa arkea ja hyvän elämän toteutumista.

EU

Seuraavan hallituskauden aikana EU:ssa tullaan tekemään merkittävä osa seuraavan teollisen sukupolven investointipäätöksistä. Vuoden 2023 hallitusohjelmassa tulee luoda mahdollisuuksia sähkökäytön laajentamiselle ja kehittämiselle osana kannattavaa ja kasvavaa ympäristön huomioivaa liiketoimintaa.

EU:n markkinarakenteilla, päätöksillä ja tukimekanismeilla vaikutetaan merkittävästi myös Suomen suhteelliseen kilpailuasetelmaan. Suomen sähkönkäyttäjät kannustaa tulevaa hallitusta sitoutumaan

2) sähkön hintatason kohtuullistamiseen EU:ssa kehittämällä sähkön hinnan määräytymismekanismia, jotta varmistetaan kilpailukyinen, markkinaehtoinen ja luotettava hinta sähkölle.

EU:n hyväksymien tukien merkitys on hyvin suuri yrityksille, kun uusista investoinneista päätetään. Ehdotamme, että

3) Suomen tulee edistää osaltaan EU:n vihreää siirtymää käyttämällä täysimääräisesti EU:n antamat mahdollisuudet mm. sähköistämistuesta.

Tämän periaatteen tulisi olla osa kilpailukykyisen Suomen normaalia toimintaa EU:ssa.

Suomi

Sähkö on energiamuoto, jota tavallinen kuluttajakin on tottunut käyttämään. Sähkö on avainasemassa arjen sujuvuuden takaamisessa – maltillinen sähkön kokonaishinta on edellytys hyvinvoinnille ja liiketoiminnoille.

Korkea sähköenergian hinta on hetkellisesti peittänyt alleen toisen keskeisen ongelman: sähkönjakelun kustannukset ja monopoliyhtiöiden korkeat tuotot. Sähkönjakelusta vastaavien yrityksen tuotot ovat usein suuremmat kuin kilpailun alaisten yritysten. Sähkön kuluttajien ja sähköä käyttävien yritysten näkökulmasta on kohtuutonta, että EU:n sähkömarkkina-asetuksen artikla 18 mukainen kustannusvastaavuus ei toteudu sähkönsiirrossa. Ehdotamme, että

4) monopoliyhtiöiden valvonnasta riippumattoman tahon on selvitettävä, onko Suomen nykyinen sähkönsiirron valvontamalli EU:n sähkömarkkina-asetuksen mukaisesti kustannusvastaava.

Asiaa on jo alustavasti tarkasteltu TEM:n asettaman akateemisen työryhmän toimesta. Jos kyseinen valvontamalli ei ole EU:n sääntöjen mukainen, on se Suomessa pikaisesti muutettava asetuksen mukaiseksi.

Sähköekosysteemi, yhteinen tulevaisuutemme

Sähköekosysteemi on sähkömarkkinoiden toimintaan kytkeytyneiden organisaatioiden muodostama verkostokokonaisuus, joka toimii tiiviissä vuorovaikutuksessa ja johon kohdistuva sääntely vaikuttaa kaikkiin. Sähköekosysteemissä kaikilla tulisi olla yhteinen päämäärä: Suomen kilpailukykyyn parantaminen ja hyvä elämä kansalaisille.

On aika muutokselle. Suomessa tulisi siirtyä vallitsevasta tarjontaan perustuvasta järjestelmästä kysyntään perustuvaan järjestelmään. Sähkön kokonaiskustannuksen rooli osana hyvinvointiamme Suomessa tulisi huomioida kaikissa päätöksissä.

Suomen sähkönkäyttäjät usko, että Suomessa asetettujen ilmastotavoitteiden saavuttamiseen ja samalla hyvän elämän takaamiseksi kansalaisille on vain yksi ratkaisu: **käyttäjakeskeinen näkökulma, joka mahdollistaa kestävänsähköisen tulevaisuuden.**

Suomen sähkökäyttäjät ry. (ELFi) on sähkömarkkinoihin keskittyvä energia-alan etujärjestö.

Yhdistyksen päämääränä on edistää suurten sähkökäyttäjien asemaa energiamarkkinoilla, edistää kilpailua ja tarjontaa energian tuotannossa, jakelussa, siirrossa ja myynnissä sekä edistää energiamarkkinoiden toimintaa yleisesti. Yhdistyksen tehtävänä on edistää energian tehokasta käyttöä ja lisätä jäsentensä energia-alan osaamista.

Suomen Sähkökäyttäjät ry.
Eteläranta 10 / PL 10
00131 HELSINKI

puh. 010 2354 888
info@elfi.fi

www.elfi.fi

